

Στρογγυλή τράπεζα ένωσε όλους τους εμπλεκόμενους με τη βιοοικονομία στη Βουλγαρία

Автор(и): Растителна защита
Дата: 23.11.2025 Брой: 11/2025

Μια μοναδική εκδήλωση, η οποία συγκέντρωσε όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς που συμμετέχουν στη βιοοικονομία της χώρας σε ένα μέρος, πραγματοποιήθηκε στις 20 Νοεμβρίου στο TEZ Event Center, με πρωτοβουλία του Περιφερειακού Κόμβου Βιοοικονομίας – Φιλιππούπολης και σε συνεργασία με την Θρακική Οικονομική Ζώνη. Η στρογγυλή τράπεζα συγκέντρωσε εκπροσώπους κρατικών αρχών, της ακαδημαϊκής κοινότητας, επιχειρήσεων, δήμων, του μη κυβερνητικού τομέα, καθώς και εμπειρογνώμονες σε θέματα χρηματοδότησης και βιώσιμης ανάπτυξης, για να συζητήσουν τις στρατηγικές ευκαιρίες για την ανάπτυξη της βιοοικονομίας στην περιοχή και τη χώρα.

Η συζήτηση επικεντρώθηκε στην εφαρμογή των ευρωπαϊκών πολιτικών και των κανονιστικών απαιτήσεων, στην ανάπτυξη της επιστήμης, της εκπαίδευσης και της καινοτομίας, καθώς και στη μεταφορά τεχνολογιών σε βιομηχανίες βιολογικής βάσης.

Συζητήθηκαν επίσης startups, θερμοκοιτίδες και επιταχυντές με κυκλική και οικολογική εστίαση, βιώσιμα επιχειρηματικά μοντέλα, πρότυπα ESG και ευκαιρίες χρηματοδότησης από ευρωπαϊκές, εθνικές και ιδιωτικές πηγές. Ιδιαίτερη προσοχή δόθηκε στη μεταφορά γνώσης από πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα σε επιχειρήσεις και στην ενσωμάτωση βιώσιμων πρακτικών σε βιομηχανικά και περιφερειακά μοντέλα.

Ο Καθ. Vladislav Popov, πρόεδρος του Περιφερειακού Κόμβου Βιοοικονομίας – Φιλιππούπολης, παρουσίασε μια επισκόπηση του τομέα και σκιαγράφησε τις βασικές προκλήσεις στη Βουλγαρία: κατακερματισμός και έλλειψη εθνικής στρατηγικής, αδύναμη παρακολούθηση, ανεπαρκής σύνδεση μεταξύ επιχειρήσεων και ακαδημαϊκής κοινότητας, έλλειψη κέντρων επίδειξης και χαμηλό επίπεδο καινοτομίας και ψηφιοποίησης. Ταυτόχρονα, εντοπίστηκαν ευκαιρίες για: ενσωμάτωση ενός πλαισίου για την ανάπτυξη του τομέα, συγχρονισμό με ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες, δημιουργία ζωντανών εργαστηρίων (living labs), οικοσυστημάτων Έρευνας & Καινοτομίας (R&I), πλατφορμών μεταφοράς γνώσης, ζωνών επίδειξης και επιταχυντών, προώθηση του τομέα και υποστήριξη κυκλικών λύσεων.

Θεσμοί και Χρηματοδότηση

Εμπειρογνώμονες από το Υπουργείο Γεωργίας και Τροφίμων σημείωσαν ότι η δομή διαθέτει ένα ευρύ φάσμα χρηματοδοτικών μέσων για την υποστήριξη της βιοοικονομίας. Το Υπουργείο Καινοτομίας και Ανάπτυξης παρέχει επίσης ευκαιρίες χρηματοδότησης. Το Ταμείο Ταμείων έχει κατευθύνσεις για τη μεταφορά τεχνολογίας, και το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης παρέχει επίσης χρηματοδότηση για ευάλωτες ομάδες, συμπεριλαμβανομένων των νέων. Στο πλαίσιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, σχεδιάζονται παρεμβάσεις για επενδύσεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις, περιβάλλον και βιοτεχνολογίες, οι οποίες θα ανοίξουν τον Δεκέμβριο και τον Ιανουάριο. Επιπλέον, υπάρχουν μέτρα για τη διαχείριση κινδύνων, την ξηρασία και την αναγεννητική γεωργία. Το Υπουργείο διαθέτει επαρκείς πόρους για χρηματοδότηση και η ομάδα είναι ανοιχτή για βοήθεια και διάλογο.

Επιστήμη και Επιχειρηματικότητα

Συμπεράνθηκε ότι η επιστήμη και η επιχειρηματικότητα δεν μπορούν να λειτουργήσουν ανεξάρτητα. Το έργο των ερευνητικών κέντρων θα πρέπει να πηγάζει από τις πραγματικές ανάγκες των επιχειρήσεων. Οι συμμετέχοντες συμφώνησαν ότι και οι δύο πλευρές πρέπει να επικοινωνούν περισσότερο και κυρίως να αναπτύσσουν κοινά έργα. Εκπρόσωποι πανεπιστημίων παρουσίασαν εθνικά κέντρα αριστείας, καθώς και επιτυχημένα υλοποιημένες τοπικές δομές και πρωτοβουλίες που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο ευρωπαϊκών έργων. Το δυναμικό όλων αυτών είναι σημαντικό, αλλά γενικά απαιτείται ένα υψηλό επίπεδο εφαρμοσμένης επιστήμης και επιταχυνόμενη μεταφορά τεχνολογίας – επί του παρόντος, είναι αργή και οι επιχειρήσεις αναζητούν γρήγορα αποτελέσματα. Το Πανεπιστήμιο Φιλιππούπολης, το Θρακικό Πανεπιστήμιο και το UFT συνεργάζονται ήδη με επιχειρήσεις μέσω μεταφοράς τεχνολογίας και διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, αλλά αυτές οι συνεργασίες πρέπει να αυξηθούν. Το Κέντρο Φυτικής Συστημικής Βιολογίας και Βιοτεχνολογίας έχει αιτήματα από εταιρείες από τη Βουλγαρία και το εξωτερικό, αλλά ο αριθμός τους θα πρέπει να είναι μεγαλύτερος. Η επιχειρηματικότητα πρέπει να είναι το ενεργό μέρος και να αναζητά την επιστήμη, και οι λύσεις θα πρέπει να βασίζονται σε περιφερειακές προϋποθέσεις. Το δυναμικό και οι ιδέες υπάρχουν, αλλά απαιτείται ουσιαστική δουλειά και ρεαλιστικοί στόχοι. Ένα καλό παράδειγμα που αναφέρθηκε ήταν η πρωτοβουλία ΤΙΕ με το νέο εργοστάσιο επεξεργασίας λυμάτων, το οποίο καταδεικνύει την επιτυχή συνεργασία μεταξύ επιστήμης και επιχειρηματικότητας. Κοινοποιήθηκε εμπειρία από την Ελβετία, όπου πανεπιστήμια και επιστημονικές μονάδες λειτουργούν μόνο με επιχειρηματικές παραγγελίες και η επιστήμη είναι πλήρως εφαρμοσμένη. Τίθενται σαφείς επιχειρηματικοί στόχοι και η επιστημονική ανάπτυξη μετράται μέσω οικονομικών δεικτών – αρχικά υπολογίζονται τα οικονομικά οφέλη και η δημιουργία μελλοντικών θέσεων εργασίας, και στη συνέχεια αρχίζει η πραγματική επιστημονική εργασία. Οι δήμοι και οι τοπικές αρχές έχουν επίσης κρίσιμο ρόλο στην ανάπτυξη της εκπαίδευσης και της καινοτομίας. Το περιφερειακό δυναμικό είναι μεγάλο, αλλά η ανάγκη για καινοτομία είναι επείγουσα. Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα που αναφέρθηκε ήταν η Κίνα, όπου εδώ και χρόνια αξιοποιούνται τα απόβλητα από βρώσιμα τριαντάφυλλα και άλλες βιολογικά ενεργές

αιθέριες καλλιέργειες, ενώ στη Βουλγαρία, κορυφαία παραγωγό της Rosa Damascena, αυτή η πρακτική δεν έχει ακόμη εφαρμοστεί.

Εκπαίδευση και Χρηματοδότηση Startups

Υπάρχει ανάγκη για ανάπτυξη της εκπαίδευσης υψηλότερου επιπέδου, τόνωση των φοιτητών, μείωση της απόστασης μεταξύ ακαδημαϊκής και πρακτικής εργασίας, και ομαδική εργασία. Θα πρέπει να ενθαρρύνονται οι spin-off εταιρείες και να προωθούνται επαγγέλματα και επιχειρηματικές δραστηριότητες με βιολογική και οικολογική εστίαση – γεωργία, βιοτεχνολογίες, κυκλικές πρακτικές, ανακύκλωση κ.λπ. Η δημιουργία θερμοκοιτίδων είναι καθοριστική. Όσον αφορά τη χρηματοδότηση, υπάρχουν επιταχυντές που επικεντρώνονται στην καινοτομία και τις startups, λειτουργώντας αποκλειστικά στην κυκλική οικονομία. Για αυτούς, ωστόσο, είναι απαραίτητο οι δραστηριότητες να υποστηρίζονται από επιστημονική ανάπτυξη και δεδομένα.

Επιχειρηματικότητα και Βιωσιμότητα

Όσον αφορά τη βιωσιμότητα και τα πρότυπα ESG, σημειώθηκε ότι είναι σημαντικά για τη διαφάνεια, τη μείωση του κινδύνου, τη βελτίωση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση και την προώθηση της βιώσιμης και υπεύθυνης επιχειρηματικής ανάπτυξης. Η αναφορά ESG παρέχει μια ευκαιρία για λήψη αποφάσεων βάσει δεδομένων, ενώ βοηθά τις εταιρείες να οικοδομήσουν εμπιστοσύνη μεταξύ επενδυτών, εταίρων και καταναλωτών και να ενσωματωθούν επιτυχώς σε ευρωπαϊκά και διεθνή πλαίσια αγοράς.

Είναι ενθαρρυντικό ότι πολυάριθμες πρωτοβουλίες βιοοικονομίας υπάρχουν ήδη στη Βουλγαρία, και το γεγονός ότι όλοι οι ενδιαφερόμενοι φορείς συγκεντρώθηκαν σε ένα τραπέζι είναι ένα θετικό σημάδι για μελλοντικό συντονισμό. Οι συμμετέχοντες στην εκδήλωση τόνισαν την ανάγκη να ενοποιηθούν τα αποτελέσματα της δουλειάς όλων και το επόμενο βήμα να είναι η ενοποίηση των προσπαθειών μέσω της δημιουργίας μιας ενιαίας ομάδας εργασίας και η έναρξη μιας συζήτησης σε εθνικό επίπεδο που θα περιλαμβάνει όλους τους τομείς που εφαρμόζονται στη βιοοικονομία. Η συμπερίληψη των Υπουργείων Γεωργίας και Τροφίμων, Καινοτομίας και Ανάπτυξης, καθώς και Περιβάλλοντος και Υδάτων, είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη συνέργειας μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων μονάδων.

Η βιοοικονομία είναι ένας από τους ταχύτερα αναπτυσσόμενους τομείς στην Ευρώπη, περιλαμβάνοντας δραστηριότητες από την αειφόρο χρήση βιολογικών πόρων – γεωργία, δασοκομία και βιομηχανίες παραγωγής ενέργειας, υλικών και προϊόντων προστιθέμενης αξίας. Στόχος είναι η μείωση των αποβλήτων και η αύξηση της ανταγωνιστικότητας. Η Βουλγαρία διαθέτει σημαντικό δυναμικό – ευνοϊκές φυσικές συνθήκες, καθιερωμένες αγροτικές παραδόσεις και μια αναπτυσσόμενη επιστημονική υποδομή. Η περιοχή της Φιλιππούπολης

αναδεικνύεται ως βασική περιοχή για την αλληλεπίδραση μεταξύ επιστήμης, βιομηχανίας και επιχειρηματικού τομέα. Το 2024, ιδρύθηκε η Ένωση "Περιφερειακός Κόμβος Βιοοικονομίας – Φιλιππούπολης" για την προώθηση του οικοσυστήματος βιοοικονομίας στην επαρχία της Φιλιππούπολης. Ο Κόμβος συγκεντρώνει ακαδημαϊκά και επιστημονικά ιδρύματα, επιχειρηματικούς οργανισμούς, επαγγελματικές ενώσεις, τοπικές αρχές και ΜΚΟ.

<https://plovdivbioeconomy.eu/>